

National Library of Medicine Türk Nöroloji Dergisi Değerlendirmesi ve Düşündürdükleri / *National Library of Medicine Turkish Journal of Neurology Evaluation and Impressions*

Oğuz Tanrıdağ

Türk Nöroloji Dergisi Editörü

Summary

National Library of Medicine (NLM) Literature Selection Technical Review Committee has completed journal review procedure concerning *Türk Nöroloji Dergisi/Turkish Journal of Neurology's* first application for Index Medicus/Medline, on October 28, 2004. First, a brief notification about the result of review procedure came out declaring that the decision was negative with the overall quality and importance scores of 3.0 out of 5.0. After a couple of weeks, review summary has arrived with the detailed scores on each item.

According to the summary, there were 4 issues reviewed, starting from the January/February 2004 to the July/August issue. Quality Scores were graded as excellent for Review Articles, Clinical Research and Production Quality and as were good for Basic Research, Case Reports, Editorials, Authors/Institutions, Editorial Board Quality and Editorial Independence with the scores of 4 (excellent) and 3 (good) respectively. The Journal's importance were graded as very high for Clinicians in the Field and high Researchers, Clinicians not in the Field, Educators, Students and Significant Perspectives on Local Conditions or Indigenous Diseases. Scores were as same as above. Overall Rating for indexing estimated as 3, between the lowest 0 and highest 5.

Committee has made some comments at the end of the report: "The reported topics are relevant to the field and references cited are Current. There are few controlled trials presented in the studies. There is no evidence of a statement of peer review in the issues examined. (However, articles are sent to two arbitrators)"

Özet

National Library of Medicine (NLM) Literatür Seçimi Teknik Değerlendirme Komitesi, İndeks Medikusta yer almak için ilk kez başvuran *Türk Nöroloji Dergisi/Turkish Journal of Neurology* ile ilgili dergi değerlendirme sürecini 28 Ekim 2004'de tamamladı. İlk olarak, değerlendirme sürecinin sonucuyla ilgili kısa bir not yollanarak, derginin, genel kalite ve önemlilik değerlendirmelerinde 5.0 üzerinden 3.0 aldığı ve şimdilik kabul edilmediği bildirildi. Yaklaşık 2 hafta sonra da her değerlendirme maddesiyle ilgili detaylı skorlamayı bildiren komite raporu dergi editörlüğüne ulaştı.

Bu rapora göre, derginin yeni editörlük döneminde düzenli aralıklarla yayınlanan 4 sayısı (Ocak/Şubat 2004-Temmuz/Ağustos 2004) incelenmiş ve Kalite Skorları; Derlemeler, Klinik Araştırmalar ve Basım Kalitesi için mükemmel (4) ve Temel Araştırmalar, Olgu Sunumları, Editoryaller, Yazarların ve Kurumların Çeşitliliği, Editoryal Kurul Kalitesi ve Editoryal Bağımsızlık için iyi (3) olarak; derginin ifade ettiği önem bölümünde ise bu önem alanımızdaki klinisyenler için çok yüksek ve diğer alanlardaki klinisyenler, eğitimciler, öğrenciler ve içinde bulunduğumuz bölgeyle ilgili hastalık bilgileri açılarından yüksek olarak değerlendirilmiş ve yukarıdaki gibi skorlanmıştır. Derginin indekslenme skoru ise en düşük 0 ile en yüksek 5 arasında 3 olarak değerlendirilmiştir.

Komite raporunu aşağıdaki tespitlerle bitirmiştir; "Yayınlananlar alana uygun ve kaynaklar günceldir. Çalışmalarda bir kaç kontrollü çalışma vardır. Değerlendirilen sayılarda hakem değerlendirmesiyle ilgili kurallar yoktur. (Ancak, yazılar iki değerlendirmeye gönderilmektedir)"

Tablo 1. Orijinal Değerlendirme Raporunu göstermektedir.

LITERATURE SELECTION TECHNICAL REVIEW COMMITTEE

-- JOURNAL REVIEW SUMMARY --

Review Date: October 28, 2004

ISSN: 1301-062X

Title: Türk nöroloji dergisi = Turkish journal of neurology

Publisher: Türk Nöroloji Derneği

Journal Started In: 1995

Frequency: Bimonthly

Country of Publication: Turkey

Language(s): English Turkish

English Abstracts: Yes

Structured English Abstracts: No

Issues Reviewed:	<u>Year</u>	<u>Volume</u>	<u>Issue</u>	<u>Month</u>
	2004	10	1	January/Feb
	2004	10	2	March/April
	2004	10	3	May/June
	2004	10	4	July/August

Types of Contents:

Case Reports	Editorials	Historical Papers
Letters To Editor	Literature Summaries	Meeting Reports
News Reports	Philosophical Papers	Research Reports

Prior Reviews: No

LSTRC Recommendation: Index

	<u>Low</u>				<u>High</u>	
Range of Indexing Priorities:	0	1	2	3	4	5
Indexing Priority:	- 3.0 -					

**Literature Selection Technical Review Committee
--- Journal Review Summary ---**

Title: Turk Noroloji Dergisi (Turkish Journal of Neurology)

Scope: Core biomedical subjects Related to biomedicine More appropriate in another database

Coverage: Predominantly U.S. International Regional Local

Statement of Ethical

Issues/Policies: Conflict of Interest Human/Animal Rights Informed Consent

1. Quality	Poor	Fair	Moderate	Good	Excellent	Outstanding	N/A
Scientific Merit (validity, currency of information & references, originality, contribution to field)							
Review Articles					✓		
Clinical Research					✓		
Basic Research				✓			
Other (Case Reports, Editorials, etc.)				✓			
Authors/Institutions				✓			
Editorial Work (credibility of contents)							
Editorial Board Quality				✓			
Editorial Independence				✓			
Production Quality (layout, printing, readability, graphics, binding; number and location of advertisements)							
Production Quality					✓		
Overall Quality	0	1	2	3	4	5	N/A

2. Importance	None	Little	Moderate	High	Very High	Essential	N/A
Researchers				✓			
Clinicians in the Field					✓		
Clinicians not in the Field				✓			
Educators				✓			
Administrators							
Allied Health Professionals							✓
Students				✓			✓
Policy Makers							
Significant perspectives on local Conditions or indigenous diseases				✓			
2. Overall Importance	0	1	2	3	4	5	N/A

3. Other Factors

- Evidence of external peer review Significant new techniques
 Critically synthesizes and organizes knowledge in this field Emerging Field

Comments: The reported topics are relevant to the field and references cited are current. There are few controlled trials presented in the studies. There is no evidence of a statement of peer review in the issues examined. (However, articles are sent to two arbitrators.)

OVERALL RATING Lowest 0 1 2 3 4 5 Highest

NEDEN NLM DEĞERLENDİRMESİ?

National Library of Medicine (NLM) dünyanın en geniş tıp kütüphanesidir. 1836'da kurulmuş, 1879'da Index Medicus'un ilk sayısını yayınlamıştır. Kütüphane sağlık, biyomedikal, biyoteknoloji, fizik, yaşam ve sosyal bilimlerin bütün alanlarından materyal toplamaktadır. Kütüphanenin birikimi kitap, dergi, teknik rapor, makale, mikrofilm, fotoğraf ve görüntülerden oluşmak üzere 7 milyonun üzerindedir. Kütüphane aynı zamanda en eski ve nadir tıp kitaplarına ev sahipliği yapmaktadır. NLM 125 yıldır Index Medicus'u yayınlamaktadır. Bu indeks, aylık olarak konu ve yazar bazlarında ABD ve 70'ten fazla ülkede yayınlanan 4500 derginin makalelerini taramaktadır. Bugün bu bilgiye Kütüphanenin veri tabanı olan MEDLINE içinde ulaşmak mümkündür. MEDLINE, dünyanın her yerinden serbestçe girilebilen web sitesi PubMed'in ana komponentidir. PubMed içinde 1960'ların ortalarından itibaren yayınlanmış 12 milyondan fazla MEDLINE dergi kaynakları ve özetleri ve ayrıca 1950'lerin başından beri yayınlanmış diğer 1,5 milyon kaynak ve özet vardır. Web sitesi yoluyla her yıl ortalama 500 milyon civarında giriş ve araştırma söz konusudur. Yeni servislerden biri olan PubMed Central dergi makalelerinin tümüne ulaşma şansı; MedlinePlus ise isteyen herkesin ulaşabileceği sağlık bilgileri sunmaktadır.

Türk Nöroloji Dergisinin Index Medicus/MEDLINE'da yer almak amacıyla NLM'ye yaptığı başvuru, işte bu türden bir bilgi/kaynak okyanusunda yer alabilmek ve bu yolla tüm dünyaya Türk Nörolojisinin sesini duyurabilmek yolunda atılmış önemli ve anlamlı bir başvurudur. 1995 yılında yayınlanmaya başlanan derginin ilk başvurusunu neden 2004 yılında yaptığı konusu ise, nedenleri dikkatle incelenmesi gereken ve bu yazının amaç ve kapsamı dışında kalan bir konudur. Ancak, derneğin yeni kurulduğu ve derginin çıkmaya başladığı ilk günlerin, hatta ilk yılların şartlarının ne kadar zor, ilginin ne denli az olduğunu hatırlamakta fayda vardır. Şimdi önümüzde duran görev, dergimizle ilgili olarak objektif biçimde yapıldığına inandığım değerlendirmenin ayrıntılarına girmek ve gerekenleri geç kalmadan yapmaya başlamaktır.

TÜRK NÖROLOJİ DERGISİNİN NLM INDEX MEDICUS/MEDLINE BAŞVURUSUNUN ÖYKÜSÜ

Başvurunun ilk aşamasında, Türk Nöroloji Dergisinin adaylık için yeterli niteliklere sahip olup olmadığı sorgulanmış ve NLM'den edinilen "Fact Sheet: Response to Inquiries about

Journal Selection For Indexing at NLM" adlı belge incelenerek aşağıya alınan kriterlerin karşılandığı kanısına varılmıştır;

1. Düzenli aralıklarla yayınlanma: Dergi 2003 yılı Kasım/Aralık sayısından başlamak üzere düzenli aralıklarla 2 ayda bir yayınlanmaya başlamıştı.
2. Yayın politikasının varlığı: Derginin yeni dönem yayın politikası Kasım/Aralık 2003 sayısında "Bilim Editörleri Konseyinin(CSE) Politikaları" isimli yazıda ilan edilmiş ve bu yazıyla derginin uluslararası bilimsel yayıncılığın genel prensiplerine bağlılığı vurgulanmıştı. 3. Hakem değerlendirmesi prensiplerinin varlığı: Aynı yazı içinde vurgulanmıştı.
4. Editoryal Kurul Oluşumu: 2003 Kasım/Aralık sayısıyla birlikte Ulusal ve Uluslararası Editoryal Kurullar oluşturulmuştu.
5. Editoryal Bağımsızlık: 2003 Kasım/Aralık sayısında tarafımdan kaleme alınmış olan editoryal yazıda vurgulanmıştı.
6. Yazarların ve yayınların uluslararası yaygınlığı: Aynı yazıda hedefler arasında vurgulanmıştı.
7. Sektörel bağımsızlık: 2003 Kasım/Aralık sayısıyla birlikte dergi özellikle ilaç sektörüne karşı bağımsızlaştırıldı.

Bu şartların karşılandığını bildirir bir mektupla başvuru 2004 ilkbaharında yapıldı. Kısa bir süre sonra aldığımız yanıtta mektubumuzun ulaştığı ve düzenli sayıların görülebilmesi için NLM'nin dergiye abone yapılması bildirildi. Bu yanıtta derginin indeks için değerlendirilmesinin Ekim 2004 içinde yapılacağı söyleniyordu. Düzenli sayıların gönderilmesine başlandı.

RAPORUN AYRINTILARI NELER SÖYLÜYOR?

Raporun ön yüzündeki değerlendirmeler arasında İngilizce Özetlerin varlığına Evet yanıtı verildikten sonra Yapılandırılmış İngilizce Özetler'in yanına konulmuş Hayır ifadesi dikkat çekiyordu. Çünkü bu niteleme gerçeği yansıtmıyordu. Okurların da çok iyi bildiği gibi derlemeler dışında kalan bütün yazılarda yapılandırılmış Türkçe ve İngilizce Özetler bulunuyordu. Raporun sergilediği değerlendirme maddeleri ve izlenimler teker teker gözden geçirildiğinde şu tür bir tablo ortaya çıktı; Rapor gerek KALİTE gerekse ÖNEMLİLİK açılarından hiçbir maddede derginin düşük kalitede ve az

önemlilikte olduğunu söylemiyordu. Dahası, orta kalitede ve önemde bir özellik de bulunmamıştı.

Komiteye göre, dergimiz kalite bakımından İYİ ve birçok kesim için YÜKSEK ÖNEMLİLİK arzeden bir yayındı. Hatta, gerek kalite gerekse önemlilik açılarından MÜKEMMEL ve ÇOK YÜKSEK ÖNEME SAHİP özellikleri bile vardı. (Bkz.Tablo 1)

Örneğin; Derlemeler, Klinik Araştırmalar ve Basım Kalitesi mükemmel deniliyordu. Dergi aynı zamanda nörolojiyle ilgili kesimler açısından çok yüksek öneme sahip bulunmuştu.

Derlemelere niçin mükemmel denilmiş olabilirdi?

Dergi editörlüğü, Kasım/Aralık 2003 sayısından başlamak üzere yayın kuralları içinde açık açık, derleme formatındaki yazıları editoryal düzeyde kabul ettiğini, bu tür yazıların, daha önce örneklerine rastlandığı gibi, her isteyen yazabileceği türden yazılar olmadığını ilan etmişti. Bu tür yazılar "editörün isteği" üzerine yazılmalıydı! Devam eden sayılar içinde bu politikaya hassasiyetle uyularak, literatür değerlendirmeleri ve derlemeler, editörün isteğiyle ya da konusunda deneyimleri herkes tarafından bilinen yazarların editöryal kurula danışması yoluyla seçildi ve yayınlandı. Bu yazılar arasında Uluslararası Danışma Kurulu üyeleri tarafından kaleme alınmış yazılar da vardı. Yine aynı süreç içinde, politikanın bir yansıması olarak, kimi derleme yazıları da geri çevrildi. Sonuçta, derlemeler çok düzeyliydi, çok günceldi, çok beğenildi, çok okundu ve mükemmel bulundular. Sürpriz yoktu.

Klinik Araştırmalar da Mükemmel Bulundu! Değerlendirme öncesi dış ülkelerden gelen klinik araştırmalar yayınlanmamıştı. İncelenen sayılarda yer alan klinik araştırmaların tümü ülkemizde yapılan araştırmaların sonuçlarını rapor eden ve İngilizce Özet eşliğinde Türkçe kaleme alınmış yazılardı. Bu yazıların sadece İngilizce Özetlerinin değerlendirilmesi söz konusu olabilirdi. Bu kısıtlı formata rağmen araştırmaların mükemmel bulunmuş olması komite üyelerinin araştırma sonuçlarını özetler yoluyla da olsa beğendiğini gösteriyor. Bu beğenide öncelikle, dergimizde yayınlanma sıklığına göre sayı ve hasta yoğunluğu olarak birinci sırayı alan Nöroimmünoloji ve MS araştırmalarını yapanların aslan payına sahip olduklarını söylemeliyim.

Derginin Basım Kalitesinin Mükemmel Bulunması Sürpriz Değil!

Görsellik unsuru üzerine 2003 Kasım/Aralık sayısından itibaren gösterilen özenin ufak ancak önemli bir ödülüydü bu karar! Bu kararın alınmasındaki katkılardan dolayı Mavi İletişim'in ve de özellikle Dr. Şermin Gümülü'nün isimlerinin hepimiz tarafından bilinmesi önemli!

Dergimiz Hangi Bakımlardan İyi Bulundu?

Komite raporuna göre Türk Nöroloji Dergisi Temel Araştırmalar, Olgu Raporları, Editoryaller, Yazarlar/Kurumlar, Editoryal Kurul Kalitesi ve Editoryal Kurul Bağımsızlığı yönlerinden İYİ bulundu.

Dergimiz Kimler için Önemli Bulundu?

Kendi alanımızla ilgili okurlar için çok önemli bulunan dergi, ayrıca Diğer Alanlardan Doktorlar, Araştırmacılar, Eğitimciler, Öğrenciler ve bulunduğumuz bölgenin nörolojik profilini öğrenmek isteyenler için ÖNEMLİ bulundu.

Hangi Alanlarda Yetersizlik Görüldü?

Komite raporuna göre üç alanda yetersizlik görüldü.

a) Yapılandırılmış İngilizce Özetlerin Olmaması: Kasım/Aralık 2003 sayısından itibaren düzenli olarak yapılandırılmış İngilizce Özet uygulaması vardı ve incelenen 4 sayıdan da bu uygulama belliydi. Ancak derlemelerde bu tür bir uygulama olmaması komiteyi yanıltmış olabilir.

b) Kontrollü Çalışmaların Azlığı: Bu, yerinde bir tespitti.

c) Hakem Değerlendirmesi Prensiplerinin Olmaması: Bu bir editoryal eksiklikti. Bu prensipler, Kasım/Aralık 2003 sayısında "Bilim Editörleri Konseyinin Politikaları" adlı yazıda açıklanmıştı. Hata, bu prensiplerin her sayıya konmamasıydı.

DEĞERLENDİRME RAPORU İZLENİMLERİ VE ÖNERİLER

Komite Raporu ilk kez bu tür bir değerlendirme için başvuran Türk Nöroloji Dergisinin kabul edilme yolunda büyük adımlar attığını, bilimsel dergiciliğin bir çok alanında iyi düzeyde olduğunu, ancak bu düzeyin yeterli görülmediğini ve bir iki konuda da yetersiz olduğunu belgeliyor. Hiç kuşku yok ki, bu raporun içeriği hepimizi sevindirmesi gereken

değerlendirmelerle dolu. Buna karşın, sonucun olumsuzluğu sadece ve sadece olumlu mesajlar ve hedefler taşıyan bir olgu. Yapılan onca olumlu düzenlemeler ve yaşanan onca pozitif gelişmelere rağmen acaba kaçımız bu ilk başvurudan kabul bekliyorduk? Bu da tartışılır. Kanımca, NLM Komite Raporundan çıkarılması gereken tek ders, daha da iyi olmamız gerektiğidir. Buna da hepimiz katılabiliriz sanıyorum.

NASIL DAHA İYİ OLABİLİRİZ?

Türk Nöroloji Dergisi Editörlüğü, Kasım/Aralık 2003 sayısından itibaren dergide yaşanan gelişmelerin sadece NLM tarafından değil, sizler tarafından da beğenildiğini ve kabul gördüğünü düşünmektedir. Eğer gerçek buysa, ana yayın politikamızda herhangi bir değişiklik yapmadan çalışmalarımıza devam etmemiz ve bir an önce eksiklerimizi gidererek yaklaşık 2 yıl sonra yeniden başvurmamız gerekmektedir. (Komitenin öngördüğü yeni başvuru süresi budur) Yapılacak teknik düzeydeki düzenlemenin yanısıra, komite raporunda belirtilen konulardan sadece bir tanesi dergi editoryal yapısının ve hakemlerin gücünü aşmaktadır. O da dergiye yazı yollayanların ve okuyanların daha fazla sayıda kontrollü çalışma yollamaları zorunluluğudur. Unutmayalım, derginin İndeks Medicus/Medline'a kabulündeki temel problem, bazı arkadaşların sandığı gibi, derginin tümüyle İngilizce çıkmaması değil, içinde yer alan kontrollü bilimsel araştırmaların sayısındaki azlıktır. Biz, önümüzdeki dönem içinde iyileri mükemmel, önemlileri çok önemli yapmak için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Lütfen dergimize daha fazla önem verelim, ona daha fazla sahip çıkalım.

Saygı, sevgi ve başarı dilekelerimle